

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/156/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316212170
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2316212170.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a sudcov: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: V. Z., nar. XX.X.XXXX, adresa L., E. H. XXXX/XX, zastúpeného splnomocnencom: JUDr. KLUČKOVÁ, advokátka s.r.o., so sídlom Bratislava, Pluhová 29, IČO: 36 864 242, proti žalovanému: MRAZIARNE a.s. Sládkovičovo, so sídlom Sládkovičovo, Košútska 1342, IČO: 31 411 622, zastúpenému splnomocnencom: JUDr. Bohuslav Majchrák, advokát, spol. s.r.o., so sídlom Nová Bystrica 650, IČO: 36 416 525, o zaplatenie 4.891,17 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 15C/301/2019-369 dňa 14.5.2019 - vo vyhovujúcej časti a v časti o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 4.724,50 Eur spolu s 5,15 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.724,50 Eur od 29.6.2014 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V zvyšnej časti súd žalobu zamietol a žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

2. Vec súd právne posúdil aplikáciou § 3 ods. 1, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 251, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

3. Súd prvej inštancie mal v konaní preukázané, že žalobca je nepochybne spoluvlastníkom parc. reg. „E“ č. 940 o výmere 8.136 m² a to v spoluvlastníckom podiele 1/3 k celku, ktorá nehnuteľnosť je vedená na LV č. XXXX pre katastrálne územie M.. Pri svojom rozhodovaní súd vychádzal zo záverov, ku ktorým dospel Okresný súd Galanta v medzitýmnom rozsudku č. k. 10C/89/2004-812 zo dňa 16.7.2012, rovnako ako aj Krajský súd v Trnave v svojom rozsudku č. k. 23Co/387/2012-873 zo dňa 9.6.2014. Zo záverov týchto rozsudkov vychádzal vzhľadom na ustanovenie § 228 ods. 1 CSP, nakoľko v prejednávanej spore rovnako ako i v prípade sporu uvedeného, ide o totožné sporové strany a skutkové a právne okolnosti (týkajúce sa spoluvlastníctva žalobcu k nehnuteľnosti), ktoré už boli súdmi riešené a k záverom, ku ktorým súdy dospeli a ktoré sa prejavili vo formulácii rozsudku, sú pre strany sporu aj v tomto konaní záväzné.

4. Pre úplnosť súd prvej inštancie ďalej poukázal na závery, ku ktorým dospel Okresný súd Galanta v medzitýmnom rozsudku č. k. 10C/89/2004-812 zo dňa 16.7.2012, kde na strane 5. Jeho odôvodnenia konajúci súd konštatuje, že súd mal za jednoznačne preukázané, že právni predchodcovia žalobcu nadobudli výmenou vlastníctvo k parcele, ktorá bola označená ako parc. č. 940/2 o výmere 912 m²,

príčom súd taktiež na strane 6. popísal, akým spôsobom došlo k rozšíreniu výmery uvedenej parcely na jej súčasnú výmeru. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd vo svojom rozsudku č. k. 23Co/387/2012-873 zo dňa 9.6.2014, na strane 5. Jeho odôvodnenia konštatuje, že súd prvej inštancie sa k všetkým odvolacím námietkam žalovaného vyjadril, vo svojom rozhodnutí zodpovedal otázky aktívnej legitímácie žalobcu. Vyriešil taktiež predbežnú otázku vlastníctva spornej nehnuteľnosti, ktorou sa súd zaoberal vo vzťahu k oboj stranám sporu. Krajský súd v Trnave na strane 6. odôvodnenia rozsudku konštatuje, že vzhľadom k správne vyriešeniu predbežnej otázky o vlastníctve žalobcu k spornej nehnuteľnosti, je správny záver súdu prvej inštancie o danosti základu nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia.

5. Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že všetky výhrady žalovaného a jeho obrana smerujúca k spochybneniu spoluvlastníctva žalobcu k nehnuteľnosti sú irelevantné, pretože daná právna otázka už bola súdmi v inom konaní právoplatným spôsobom vyriešená, preto podľa názoru súdu vzhľadom na subjektívnu závažnosť vyššie uvádzaných rozhodnutí súdov nie je hospodárne a ani prípustné túto otázku opätovne riešiť. Súd preto dospel k názoru, že aj v prejednávacom sporu je nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia daný, nakoľko v priebehu konania neboli prezentované žiadne skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že od prvotného posúdenia danosti nároku žalobcu došlo v skutkových okolnostiach sporu k nejakým zmenám.

6. Prvoinštančný súd tiež uviedol, že v konaní žalobcu nie je možné vidieť nič, čo by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca si v konaní uplatňuje nároky, ktoré jednoznačne vyplývajú z jeho vlastníctva, pričom primárnu snahu o vyriešenie skutkovej situácie nemá vyvíjať ten, koho vec je užívaná bez právneho titulu ale ten, kto na účely podnikania užíva cudziu vec bez právneho dôvodu, teda v tomto prípade jednoznačne žalovaný. Neuplatnenie prípadných nárokov v rámci príslušných reštitučných noriem súd považuje za skutočnosť, ktorá nie je spôsobilá spochybniť nárok žalobcu a to z dôvodu, že neuplatnenie si prípadného reštitučného nároku nemôže žiadnym spôsobom zrušiť ani oslabiť vlastníctvo oprávnenej osobe, ktorej by reštitučný nárok svedčil. Z týchto dôvodov preto dospel k názoru, že nárok uplatnený žalobcom nie je v rozpore s dobrými mravmi a teda je možné a nutné ho po príslušnom vyčíslení žalobcovi priznať.

7. Súd prvej inštancie v konaní vyhodnocoval iba dôkazy produkované stranami sporu v tomto konaní, pričom nehodnotil jednotlivé dôkazy, ktoré strany produkovali v iných konaniach, ktoré medzi sebou viedli. Z týchto konaní súd prebral iba právne závery, ku ktorým dospeli konajúce súdy. Z tohto dôvodu súd vychádzal aj z toho, že konajúce súdy dospeli k jednoznačnému stanovisku, že výšku bezdôvodného obohatenia je treba vyčísliť ako náhradu za bezdôvodné užívanie nehnuteľnosti, ktorá má charakter zastavanej plochy a to aj napriek tomu, že v evidencii nehnuteľností je nehnuteľnosť vedená ako orná pôda. Z tohto dôvodu nebolo preto možné vychádzať z vyčíslenia výšky náhrady, ktorá zodpovedala náhrade za užívanie ornej pôdy, pretože nehnuteľnosť sa nachádza v zastavanom území obce. Medzi stranami nebolo sporné, že na tejto nehnuteľnosti sú umiestnené stavby a spevnené plochy, teda fakticky nehnuteľnosť nemala charakter ornej pôdy a žalovaný v skutočnosti užíva nehnuteľnosť vo forme zastavanej plochy.

8. Súd prvej inštancie potom zaujal stanovisko, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno v rámci preukázania, že nehnuteľnosť neužíva tak, ako to tvrdí žalobca. Podľa názoru súdu nie je v konaní možné vychádzať zo záverov, ku ktorým dospela znalkyňa Ing. Anna Pappová v súkromno-znaleckom posudku č. 9/2019, ktorý vo veci dal vyhotoviť žalovaný, pretože aj napriek konštatovaniu znalkyne, že nehnuteľnosti nie sú užívané žalovaným vcelku, neboli v tejto otázke produkované ďalšie dôkazy, ktorými by táto skutočnosť bola náležitým spôsobom preukázaná a to aj vzhľadom na to, že z fotodokumentácie, ktorá je prílohou Znaleckého posudku č. 2/2019, ktorý vyhotovil Ing. Peter Skákala, PhD., a ktorý bol zadán žalobcom vyplýva, že nehnuteľnosť je od okolia oddelená oplotením a tvorí jeden celok s areálom žalovaného. Keďže tvrdenia žalovaného o neužívaní celej nehnuteľnosti boli spochybnené dôkazmi produkovanými žalobcom a žalovaný nepredložil žiadne ďalšie relevantné dôkazy, vychádzal súd z toho, že v rámci preukázania tejto skutkovej okolnosti žalovaný neunesol dôkazné bremeno a to aj s prihliadnutím na tú skutočnosť, že v žiadnom z predchádzajúcich konaní žalovaný nenamietal, že neužíva nehnuteľnosť, ktorej je žalobca spoluvlastníkom, dokonca táto skutočnosť nevyplýva ani zo žiadnej listinnej mimosporovej komunikácie strán sporu.

9. Súd prvej inštancie následne uzavrel, že žalobca v konaní dostatočným spôsobom preukázal existenciu svojho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému. Žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil tak, že v období od 29.6.2014 do 29.6.2016 užíval nehnuteľnosť v spoluvlastníctve žalobcu bez právneho titulu, za ktoré užívanie neplatil žiadnu náhradu, hoci pri dodržaní právnych predpisov a noriem by takúto náhradu platiť musel, čím nedošlo k zmenšeniu jeho majetku, hoci v prípade rešpektovania právnych predpisov a rešpektovania vlastníctva žalobcu k zmenšeniu majetku žalovaného muselo dôjsť. Čo sa týka výšky bezdôvodného obohatenia súd vychádzal z vyčíslenia, ktoré je obsiahnuté v Znaleckom posudku č. 2/2019 znaleckej organizácie FINDEX s.r.o., ktorý bol vyhotovený znalcom Ing. Petrom Skákalom, Phd., ktorý určil všeobecnú hodnotu nájmu v rozhodnom období na sumu 4.724,50 Eur. Súd vo veci posudzoval aj závery, ktoré vyplývali zo Znaleckého posudku č. 9/2019 vyhotoveného znalkyňou Ing. Annou Pappovou, pričom v časti primeranosti výšky náhrady dospel k názoru, že uvedená znalkyňa v znaleckom posudku určila všeobecnú hodnotu náhrady za užívanie predmetného pozemku v sume ešte vyššej, než k akej dospel znalec v znaleckom posudku predloženom žalobcom. Teda súd jednoznačne vychádzal z toho, že výška bezdôvodného obohatenia, ktorej vydanie požaduje žalobca je oprávnená.

10. Súd prvej inštancie v závere s prihliadnutím na § 251 CSP konštatoval, že uplatnenú sumu 166,67 Eur predstavujúcu 1/3 nákladov na vypracovanie Znaleckého posudku č. 2/2019 zadaného žalobcom, vyhotoveného a predloženého počas konania, považuje súd za trovy konania, ktoré musia byť vysporiadané v rámci náhrady trov konania, ktoré žalobca vynaložil na uplatňovanie svojho práva v rámci sporového konania. Ustanovenie § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka nie je možné v danom prípade aplikovať, pretože v zmysle tohto zákonného ustanovenia sú príslušenstvom pohľadávky náklady spojené s jej uplatnením, ktoré sú vynaložené pred začatím súdneho sporového konania niektorou zo strán sporu a je si ich možné uplatniť v rámci príslušenstva k žalovanej pohľadávke.

11. Súd prvej inštancie o náhrade trov konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi ako procesne úspešnej strane sporu priznal plnú náhradu trov konania, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

12. Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalovaný a to proti prvému výroku a s ním súvisiacemu tretiemu výroku rozhodnutia z dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) Civilného sporového poriadku, keď má za to, že boli oproti pôvodnému konaniu vedenému pred Okresným súdom Galanta pod č. k. 10C/89/2004, jednoznačne a preukázateľne uplatnené iné skutkové fakty, a preto vo veci konajúci súd nemal dôvod byť ďalej viazaný starými rozhodnutiami. Súdu prvej inštancie prezentoval skutočnosti a dôkazy zásadné pre posúdenie oprávnenosti žalobcom požadovaného nároku (ktoré súd v konaní 10C/89/2004 neriešil), vo vzťahu ku ktorým potom ním uplatnený nárok nie je dôvodný, minimálne však jeho takémuto správaniu sa pre rozpor s dobrými mravmi, nemôže byť poskytnutá súdna ochrana. K tomuto prezentoval aj dôkazné návrhy, avšak v konaní ani v rozhodnutí samom sa súd s tým, prečo ich nevykonal, nevysporiadal.

13. Za najzásadnejšie odvolateľ považuje tvrdenie, že od roku 1974 je sporný pozemok zastavaný stavbou, čo je nesporné, a teda právni predchodcovia sporný pozemok nemohli užívať. Z predložených listín je zrejme oprávnené nakladanie so spornou nehnuteľnosťou (čo aj časťou) na účely stavby už jeho právnym predchodcom a tiež to, že rozhodnutím štátu stratila bonitu ornej pôdy. Tieto skutočnosti museli byť právnym predchodcom žalobcu, keďže ide o zjavné zásahy do žalobcom tvrdeného vlastníctva, zrejme. Ak by bol tento právny titul nadobudnutia pozemkov neplatný a štát by nadobudol sporné vlastníctvo, išlo by o nadobudnutie poľnohospodárskeho pozemku štátom bez právneho titulu, čoho dôsledkom teda bolo, že už právni predchodcovia žalobcu po roku 1989, najmä však s prihliadnutím na zákon č. 229/1991 Zb., si mohli uplatniť reštitučné nároky, pričom tieto si nikdy neuplatnili. Pri dôslednom výklade práva právnych predchodcov žalobcu, týmto z dôvodu, ak by sa boli domáhali reštitučného nároku, tak potom týmto práve z dôvodu, že sporná parcela (pred zástavbou poľnohospodárska orná - pôda), by sa nemohli domáhať jej vydania ale patril by im len nárok na náhradný pozemok. Žalobcovi (ani jeho právnym predchodcom) nemôže patriť nárok za užívanie pozemku ak by im aj vlastníctvo patrilo, teda nemajú nárok domáhať sa voči nemu nároku na finančné plnenie z právneho titulu bezdôvodného obohatenia a teda potom ani jeho nároky nie sú smerované voči zodpovednej osobe. Má za to, že žalobcovi ako takému aktívna legitímácia dovolania sa ochrany výkonu vlastníckeho (spoluvlastníckeho) práva k predmetnej nehnuteľnosti a smerovaná voči nemu už nepatrí. Poukazuje na § 70 Katastrálneho

zákona a to vo vzťahu k historickým skutočnostiam, a teda že vo vzťahu k nim nadnes právny a skutočný stav evidencie katastra nehnuteľnosti k spornej nehnuteľnosti nie je súladný a teda dôsledky nemôžu byť na jeho ťarchu. Zdôrazňuje právnu ochranu podľa zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby, § 3 ods. 2 a 3, ktorý v rámci naplnenia účelu privatizácie týmto ustanovením poskytoval ochranu tak nadobúdateľovi majetku od štátu ako aj oprávnenej osobe. Ak aj nie on, potom určite Slovenská republika, je minimálne spoluvlastníkom spornej nehnuteľnosti vo vzťahu, ku ktorej si žalobca uplatňuje nároky (mimo zapísaného podielu na svoje meno pod B16 určite i na podiel žalobcu). Z doteraz uvedeného, čo súdu konajúcemu vo veci v roku 2004 nebolo známe, potom nemôže názor konajúceho súdu o tom, že neboli prezentované žiadne skutočnosti, z ktorých by vyplývala zmena v skutkových okolnostiach, ako správna a pravdivá.

14. Odvolateľ tiež odkázal aj na judikatúru v Českej republike (napr. NS ČR 29 Odo 528/2001, VS v Praze 7Cmo 253/1998, VS v Olomouci 8Cmo 161/2010) a stanovisko NS SR. Uviedol, že aj keď by bol žalobca podielovým spoluvlastníkom uvedenej spornej nehnuteľnosti a vec jeho nárokov by nespádala pod riešenie v súlade s reštitučným právom, potom je preukázané, že ak spôsobom opakovaného uplatňovania finančných nárokov (žalobca opakovane podáva žaloby o peňažné plnenie čo dva roky) a neuplatnením relevantného nároku v súlade s § 135c Občianskeho zákonníka (v prípade možného súdneho rozhodnutia o zriadení práva zodpovedajúceho vecnému bremenu by sa platila jednorázová odplata), teda ak preukázateľne nemá záujem na vyriešení veci s konečnou platnosťou, ale naopak mu ako osobe, ktorá nemá právny prostriedok na zmenu tohto stavu, až šikanóznym správaním si vynucuje súdnymi konaniami dosiahnutie finančného zvýhodnenia. Má za to, že takéto správanie sa žalobcu potom nemôže požívať, s dôrazným poukazom na princípy správania sa v súlade s dobrými mravmi, súdnu ochranu.

15. Odvolateľ poukázal tiež na to, že ak v čase odvolania sa na existenciu prídelovej listiny zo dňa 15.2.1950 platil zákon č. 95/1871 ř.z. o zavedení obecného zákona o pozemkových knihách (účinného do 1.4.1964), potom vlastníctvo do pozemkovej knihy v prospech právnych predchodcov nikdy na jeho základe zanesené nebolo, teda sa nemohli vo vzťahu k danému podielu potom správať ako vlastníci (ak išlo o povinnosť zápisu úradnej listiny a tento nenastal, nie je potom už vôbec možné hovoriť ani o oprávnenej držbe, ktorú ako skutočnosť je potrebné preukázať pri tvrdení o nadobudnutí vlastníckeho práva vydržaním).

16. K rozsudku vo veci OS Galanta pod č. 10C/89/2004, na ktorý poukazuje konajúci súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí žalovaný uvádza, že i keď súd poukazuje na záväznosť právoplatného rozsudku pre strany konania, je potrebné podotknúť, že takýto rozsudok je pre ne záväzný svojím výrokom, nie odôvodnením rozhodnutia (v tejto veci potom nejedná sa o konanie o tej istej veci, teda nie o tom istom dva krát, ako konštatuje súd). Potvrďuje to i samotný žalobca, ak sám vyvoláva od začiatku konania v danej veci OS Galanta pod č. 10C/89/2004 potrebu ďalších samostatných sporov z novej obavy o výsledok, pretože inak toto konanie hodnotiť nie je možné (napr. pre nehospodárnosť, kedy by mu nemusela patriť náhrada trov konania). Ak sa súd nevysporiadal s týmito jeho tvrdeniami a dokonca prevzal za záväzné odôvodnenie rozhodnutia v inej veci (mimo výroku), konanie má inú vadu.

17. I vo vzťahu k rozhodnutiu o výške priznanej finančnej náhrady nie je rozhodnutie súdu prvej inštancie dôvodné a zákonné. Dňa 14.2.2019 súdu oznámil, že podľa (súkromného) znaleckého posudku Ing. Pappovej č. 9/2019 bola určená hodnota vecného bremena v prospech žalobcu (ako najspravodlivejší a najsprávnejší variant trvalej a nie len dočasnej úpravy vzájomných práv) suma 37.000,- Eur (žalobca požaduje odkúpenie pozemku svojej časti za sumu 162.720,- Eur); do sumy, ktorá by žalobcovi patrila (i keď popiera nárok ako taký) je potrebné započítať, resp. odpočítať sumu zodpovedajúcu užívaniu časti pozemku, ktorú podľa znaleckého posudku neužívame a tak je žiadaná nedôvodne - ide o výmeru 1.236 m² z celkovej výmery 8.136 m² (teda cca 15 %). Dňa 28.2.2019 obdržal od žalobcu súkromný znalecký posudok znaleckej spoločnosti FINDEX, s.r.o., podľa ktorého bol určený nájom za užívanie pozemku za obdobie rokov 2014-2016 sumou 4.724,50 Eur. Namieta preto, že súd prvej inštancie nemal ustálený ani predmet sporu, teda rozsah, v akom malo dôjsť k užívaniu tvrdenej spornej nehnuteľnosti, na ktorej má žalobcovi patriť spoluvlastnícky podiel, nakoľko v spore bol predložený len listinný dôkaz svedčiaci o spoluvlastníctve parcely č. 940 a ďalej geometrický plán ako súčasť znaleckého posudku Ing. Pappovej, z ktorého je preukázané ním prezentované tvrdenie, že časť pozemku neužíva. Záver súdu o tom, že toto tvrdenie nepreukázal, potom nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a tvrdenie žalobcu len o tom, že areál je oplotený vrátane tohto pozemku, nie je pravdivé. V tomto konaní išlo o prezentovanie novej

a zásadnej skutočnosti, ktorá bolo potvrdená vyhotoveným geometrickým plánom, a preto ani tvrdenie súdu o tom, že doposiaľ v žiadnom konaní táto námietka nebola vznesená, je neopodstatnené. Práve spornú plochu (dnes v stave C-KN evidovanú bez vlastníka ako parc. č. 745/2) reálne užíva v susedstve spoločnosť BPS Juh, s.r.o a táto časť E - KN parc. č. 940 je oddelená (na hranici s C-KN parc. č. 755/35) oplotením, čo nad rámec dôkazu z konania pred súdom prvej inštancie preukázal pripojenými fotografiami, z ktorých je priebeh oplotenia zrejmy a i spôsob užívania spornej plochy.

18. Odvolateľ poukázal na rozhodnutie II. ÚS 625/2014, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/499/2013 zo dňa 27.11.2013 a na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/443/2012 zo dňa 17.4.2013.

19. V závere odvolania žalovaný konštatoval, že odhliadnuc od skutočnosti, že žalobca odmieta najsprávnejší variant riešenia vzájomného vzťahu zriadením vecného bremena v jeho prospech za sumu 37.000,- Eur, kedy namiesto neho akože „ústretovo“, avšak preukázane zištne, navrhuje jeho možnosť odkúpenia za sumu 162.720 Eur (teda jednoznačne nad cenu v mieste a čase obvyklú), neustále v pravidelných intervaloch ho žaluje (čo dva roky), čím vy(zne)užíva patovú situáciu na jeho strane, keďže daný stav existencie jednoznačnej potreby využívania pozemku, ktorá situácia je vyvolaná históriou, inak nevie zvrátiť, teda preukázateľne nemá záujem na jej vyriešení veci s konečnou platnosťou, a poukazuje i na to, že znalkyňa Ing. Pappová ako jediná použila pri vypracovaní znaleckého posudku porovnávaciu metódu zistenia všeobecnej hodnoty sporných nehnuteľností, pričom konštatuje, že ceny nehnuteľností v danej lokalite a to napr. v priemyselnom parku, priemyselnej zóne sa pohybujú v rozmedzí od 12,75 do 17,85 Eur a samozrejme cenu nájmu neurčovala k času uplatneného sporného nároku ale k času vyhotovenia znaleckého posudku, teda roku 2019. V reálnom stave parc. reg. C-KN č. 745/2, ktorá sa nachádza medzi parcelami č. 745/1 a č. 745/3, ktoré sú v vlastníctvom spoločnosti BPS Juh, s.r.o., nie je ním užívaná ale práve spol. BPS Juh, s.r.o.. Práve za účelom inventarizácie pozemkov v užívaní si nechal vyhotoviť, a na jeho základe v KN zapísať, geometrický plán, ktorý je súčasťou znaleckého posudku Ing. Pappovej, ktorý bol ním predložený súdu do spisu na účel preukázania prípadnej hodnoty náhrady patriacej žalobcovi za zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v jeho prospech. Táto parcela v stave C-KN o výmere 1.236 m² potom netvorí súčasť jeho ostatného výrobného areálu a za jeho užívanie potom žalobca voči nemu nárok uplatňuje nedôvodne.

20. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za správny a zákonný, vychádzajúci z riadne zisteného skutkového stavu a správneho právneho posúdenia veci a riadne v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami odôvodnený a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Zároveň si uplatňuje nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Má za to, že žalovaný v konaní na súde prvej inštancie a ani vo svojom odvolaní neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by jeho vlastníctvo mohli spochybníť, a preto je potrebné ustáliť, že od roku 2002 (pre účely tohto súdneho konania, keďže vlastníkom spolu so svojimi právnymi predchodcami bol aj skôr) je nesporným vlastníkom spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti. Žalovaný aj v konaní pred súdom prvej inštancie uviedol, že nehnuteľnosť je zastavaná od roku 1974 a právny predchodca žalovaného s ňou nakladal ako s vlastnou. Táto skutočnosť bola sporovým stranám, aj súdu po celý čas známa a bola známa súdu prvej inštancie a aj odvolaciemu súdu aj v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/89/2004. Faktické zastavanie nehnuteľnosti stavbou však nie je spôsobilé spochybníť vlastnícke jeho právo k spoluvlastníckemu podielu k nehnuteľnosti. Týmito skutočnosťami sa zaoberali súdy a boli vyhodnotené aj v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/89/2004.

21. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného o tom, že sa nedomáhal svojho reštitučného nároku uvádza, že uvedená skutočnosť sama o sebe nie je spôsobilá preukázať, že nie je vlastníkom nehnuteľnosti, odhliadnuc od skutočnosti, že reštitučné zákony sa na neho nevzťahovali a nemohli byť v jeho prípade použité. Žalovaný v konaní nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by mohol preukazovať nadobúdaci titul k spoluvlastníckemu podielu žalovaného (alebo jeho predchodcu) na nehnuteľnosti v prospech inej osoby než je on. Nehnuteľnosť nemohol nadobudnúť ani žalovaný, nakoľko skutočný vlastník nehnuteľnosti nikdy neprejavil vôľu previesť na žalovaného alebo jeho právneho predchodcu vlastnícke právo a nemohol ju nadobudnúť ani štát, ktorý si je vedomý, že vlastníkom jeho spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti nie je a nikdy si svoje vlastnícke právo voči nemu neuplatňoval. Má za to, že súd prvej inštancie postupoval správne a plne v súlade so zákonom, ak pri posudzovaní právneho základu sporu, tj. nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, vychádzal z výroku právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Galanta sp. zn. 10C/89/2004 zo dňa 16.7.2012, ktorého bol žalovaný účastníkom (tj. je

pre žalovaného záväzná) a v ktorom mal žalovaný právo a procesnú povinnosť uniesť bremeno tvrdenia a aj dôkazné bremeno, ak spochybňoval údaje obsiahnuté vo verejnej listine (LV č. XXXX). Ak by súd v rozsudku posúdil právny základ sporu odlišným spôsobom, ako o ňom bolo právoplatne rozhodnuté v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/89/2004, narušil by tým právo účastníkov konania na predvídateľnosť súdnych rozhodnutí, zachovanie princípu právnej istoty a tým by bolo jeho prekvapivé rozhodnutie zaťažené vadou, ktorá by dosiahla intenzitu porušenia základných práv a slobôd žalobcu. Skutočnosť ako zastavanosť nehnuteľnosti, námietka reštitučných zákonov boli známe konajúcim súdom aj v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/89/2004, nejedná sa o žiadne nové skutočnosti, navyše tieto žiadnym spôsobom nespochybňujú jeho vlastníctvo k nehnuteľnosti. K svojmu údajnému konaniu v rozpore s dobrými mravmi sa vyjadril v tom zmysle, že i keď by sa vychádzalo z tvrdenia žalovaného, že má ako vlastníka nehnuteľnosti viacero možností ako vyriešiť spor so žalovaným, je potrebné primárne prihliadať na skutočnosť, že nehnuteľnosť (resp. spoluvlastnícky podiel) je jeho vlastníctvom a zo strany žalovaného je tento užívaný bez akéhokoľvek právneho dôvodu a proti jeho vôli ako vlastníka. Práve konanie žalovaného vykazuje znaky protiprávneho konania - užívania cudzej veci bez súhlasu a proti vôli vlastníka, ktorým žalovaný vedome a úmyselne zasahuje do jeho vlastníckeho práva chráneného priamo Ústavou SR, Listinou základných práv a slobôd a medzinárodnými dohovormi. Sám len využíva legitímne právne prostriedky na vymáhanie svojich právnych nárokov, ktoré mu vznikajú vedomým a úmyselným porušovaním jeho vlastníckeho práva zo strany žalovaného a v rozpore s dobrými mravmi môže konať iba žalovaný, ktorý si je vedomý, že nemá žiadne právo k nehnuteľnosti a napriek tomu túto bez súhlasu a proti vôli vlastníka dlhodobo užíva. Má za to, že jeho konanie spočívajúce v uplatnení si jeho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia v tomto súdnom konaní nie je rozporné s dobrými mravmi.

22. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný nie je spôsobilý vyvrátiť ním preukázané nadobudnutie vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu na nehnuteľnosti. Výmer vydaný Osídľovacím úradom pre Slovensko v Bratislave číslo 15/181-II-1679/1949 zo dňa 15.2.1950 je perfektný právny úkon, ktorým riadne nadobudol vlastnícke právo, ako aj jeho predchodcovia, pričom zápisy vlastníckeho práva do evidencie nehnuteľností mali v danom čase len deklaratórny charakter. Žiaden zo žalovaným navrhovaných, resp. predložených dôkazov nepreukázal, že by uvedený výmer bol zrušený, alebo že by jeho právni predchodcovia iným spôsobom stratili svoje vlastnícke právo. K neužívaniu časti nehnuteľnosti k predloženému znaleckému posudku č. 9/2019 uvádza, že znalkyňa sa k uvedenému v predmetnom znaleckom posudku vôbec skutkovo nevenovala, v predmetnom znaleckom posudku nie je vôbec predložená žiadna fotodokumentácia (ani iný dôkaz), ktorá by neužívanie namietanej časti dotknutého pozemku preukazovala. Odvolávanie sa na doložený geometrický plán, na internetové snímky, kde je zrejme rozdelenie pozemku parc. reg. „E“ č. 940 na jednotlivé „C“-čkové parcely je irelevantné a nesprávne, keďže nie je z nich zrejme, kde sa nachádza oplotenie areálu žalovaného, ktorý bezpochyby svoj oplotený areál užíva. V súdnom konaní nebolo žalovaným preukázané neužívanie časti nehnuteľnosti a navyše - ani v súdnom konaní nie je možné vychádzať z úplne nelogických záverov - ktorým by bol záver neužívania vlastného oploteného areálu žalovaným bez akéhokoľvek dôkazu - len na základe tvrdenia žalovaného, že on vlastne ani nevie, kde má svoj plot (ako uvádzal na pojednávaní konanom dňa 16.4.2019). Navyše, keď predchádzajúcich 14 rokov o tejto skutočnosti vedel, bol si vedomý umiestnenia svojho plotu, aj užívania pozemku v jeho spoluvlastníctve v celom rozsahu, čo nikdy nespochybnil (pričom boli vypracované viaceré znalecké posudky, aj geometrický plán). V rámci oploteného areálu sa nachádza viacero pozemkov - jednotlivých parciel, nie je mu preto zrejme, z akého dôvodu ako nosnú žalovaný zobral hranicu pozemkov parc. reg. „C“ č. 755/35 a sporného pozemku parc. reg. „C“ č. 745/2, keď tam sa koniec areálu žalovaného nenachádza, nenachádza sa na tejto hranici žiadne oplotenie, ale areál plynule pokračuje až k ceste, ako je vidno na fotografii na str. 28 znaleckého posudku č. 2/2019 predloženého žalobcom. Znalecký posudok žalovaného bol vypracovaný dňa 11.2.2019, geometrický plán, ktorý je v znaleckom posudku žalovaného doložený dňa 17.9.2018 (pričom tento bol vyhotovený na objednávku žalovaného na obnovenie pôvodnej časti parcely č. 940 (C-KN pozemky parc. č. 750/3,4; 752/2; 755/2,8,33-35) - tj. podľa zadania žalovaného ani nie na celú dotknutú parcelu, ani nie na zameranie areálu žalovaného) - domáha sa vydania bezdôvodného obohatenia za roky 2014 - 2016 - a teda že žalovaný znaleckým posudkom z roku 2019 žiadnym spôsobom nemohol preukázať a ani nepreukázal neužívanie pozemku parc. reg. „C“ č. 745/2, ktorý sa nachádza v jeho areály za žalované obdobie - roky 2014-2016. Znaleckým posudkom vypracovaným v roku 2019 k aktuálnemu dátumu - bez akejkoľvek ďalšej súvislosti (tj. bez uvedenia tejto skutočnosti priamo v znaleckom posudku) - nie je možné dokazovať skutočnosti spred troch rokov.

23. V závere vyjadrenia žalobca poukázal, že tá skutočnosť, že žalovaný užíva celý svoj oplotený areál, nebola medzi účastníkmi od roku 2004 sporná, túto námietku vzniesol žalovaný až v roku 2019, kedy fotodokumentáciou v znaleckom posudku Ing. Skákalu, ako aj ďalšími znaleckými posudkami vo veciach skôr vypracovanými preukázal oplotenie areálu žalovaného ako jeden celok aj s namietanou a údajne neužívanou časťou nehnuteľnosti, kedy je logickým záver o užívaní celého svojho areálu žalovaným, navyše nie je možné preukazovať neužívanie areálu spätne, keď od začiatku tohto súdneho konania (ako aj konaní od roku 2004) žalovaný si bol vedomý užívania celého areálu a túto skutočnosť - ako základnú pri sporoch na vydanie bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie cudzej veci - vôbec neuvádzal. Ani z fotodokumentácie predloženej v odvolacom konaní nie je zrejme žiadne oplotenie areálu žalovaného na hranici tak ako tvrdí užívanie nehnuteľnosti - pri porovnaní s fotodokumentáciou ním predloženou je zrejme, že vôbec nie je odfotené zadné oplotenie areálu žalovaného od cesty v súvisiacej časti nehnuteľnosti. Nový záver žalovaného o tom, že znalkyňa Ing. Pappová v znaleckom posudku jasne potvrdila nemožnosť užívania dotknutej časti nehnuteľnosti z dôvodu existujúceho oplotenia - je nový, na súde prvej inštancie žalovaný tvrdil, že nevie, kde má oplotenie a to ani nie je dôležité, navyše je úplne nesprávny, žiadna takáto skutočnosť zo znaleckého posudku Ing. Pappovej nevyplýva, táto sa vôbec oplotením nezaoberala. Naopak oplotenie areálu jasne a preukázateľne vyplýva zo znaleckého posudku Ing. Skákalu, ktorý si pri jeho vypracovaní zadovážil aktuálnu fotodokumentáciu areálu žalovaného.

24. K doručenému vyjadreniu sa žalovaný už ďalej písomne nevyjadril.

25. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), pričom žalovaný bol na základe jeho žiadosti v danej lehote informovaný o mieste a čase VVR aj elektronickými prostriedkami (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej vyhovujúcej časti, vrátane rozhodnutia o náhrade trov konania, osobitnými odvolacími dôvodmi nenapadnutého, vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v danom rozsahu v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

26. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na rozsah a dôvody odvolania uplatnené žalovaným bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne prvou výrokovou vetou žalobe čiastočne vyhovel a či rozhodol správne a v súlade so zákonom v tretej výrokovej vete o náhrade trov konania. Pritom rozsudok v druhej výrokovej vete, v ktorej súd vo zvyšku žalobu pre nedôvodnosť zamietol, nebol napadnutý podaním odvolania žiadnej zo sporových strán a v tejto časti preto nadobudol právoplatnosť.

27. Preskúmaný rozsudok pritom nadväzuje na predtým vydaný medzitémny rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 10C/89/2004-812 zo dňa 16.7.2012, ktorý v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/387/2012-873 zo dňa 9.6.2014 nadobudol právoplatnosť dňom 13.8.2014, ktorými súdy už právoplatne rozhodli, že právny nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému za neoprávnené užívanie parc. č. 940 orná pôda o výmere 8.136 m² v kat. územie M. zapísané na LV č. XXXX, ktorým žalobca je podielovým spoluvlastníkom v podiele 1/3, je daný. V týchto citovaných rozhodnutiach súdy rozhodli o základe nároku, pričom v preskúmanom - v konečnom rozsudku súd prvej inštancie rozhodoval už len o výške nároku a o náhrade trov konania. Odvolací súd sa vo svojom potvrdzujúcom rozhodnutí s použitím § 219 ods. 2 OSP v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov a doplnil i ďalšie dôvody. Uzavrel, že súd prvej inštancie správne vyriešil predbežnú otázku o vlastníctve žalobcu k spornej nehnuteľnosti - pozemku, v dôsledku čoho

mal za správny aj záver v tom čase ešte súdu prvého stupňa o danosti základu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

28. V zmysle § 159 ods. 2 OSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány (ak je ním rozhodnuté o osobnom stave je záväzný pre každého), obdobne i v zmysle aktuálne platného § 228 ods. 1 CSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Podľa § 226 CSP právoplatnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že po právoplatnosti citovaného medzitimného rozsudku, ktorým bola s konečnou platnosťou vyriešená otázka spoluvlastníckeho práva žalobcu k predmetnej vo výroku medzitimného rozsudku označenej nehnuteľnosti, sa stal výrok zaväzujúci pre strany s následkom všeobecnej záväznosti a zásadnej nezmeniteľnosti rozhodnutia.

29. Z tohto pohľadu námietka žalovaného v podanom odvolaní, že súd nemal ustálený predmet sporu a bolo potrebné identifikovať spornú parcelu neobstojí, táto už predtým súdmi právoplatne vyriešená otázka nemôže už byť predmetom ďalšieho skúmania odvolacím súdom.

30. Na uvedenom závere nemohla nič zmeniť ani tá výhrada žalovaného, že rozsudok je záväzný svojim výrokom, nie odôvodnením rozhodnutia, keď v tejto veci sa potom nejedná o konanie o tej istej veci, teda nie o tom istom dva krát a súd prvej inštancie tak prevzal za záväzné odôvodnenie rozhodnutia v inej veci, čo je vadný postup.

31. Pokiaľ ide o iný (nie ten istý) nárok (predmet konania), zásadne platí, že ak v skončenom konaní tých istých procesných strán došlo právoplatným súdnym rozsudkom k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého sa aj tento (nový) nárok (neidentický s predmetom skončeného konania) odvodzuje, súd v tomto ďalšom (novom) súdnom konaní pri zodpovedaní predbežnej otázky (ktorá právoplatným súdnym výrokom sa už vyriešila ako vec sama), je týmto vyriešením viazaný (ustanovenie § 228 ods. 1 CSP predstavuje totiž vo vzťahu k ustanoveniu § 194 ods. 2 CSP osobitnú procesnú úpravu). Súd preto nesmie vychádzať z iného záveru ohľadom existencie, resp. neexistencie uloženej povinnosti medzi tými istými stranami, než ako o tomto ich právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté (porovnaj aj na vec použiteľný rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 44/2010). Aj Ústavný súd SR vo svojom náleze z 20. januára 2010 sp. zn. II. ÚS 349/2009 konštatoval, že vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z § 135 ods. 2 OSP (teraz § 194 ods. 2 CSP), ako aj na zásadu viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní podľa § 159 ods. 2 OSP (aktuálne § 159 ods. 2 CSP), konajúci všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa prejudiciálnou v súvislosti s riešením daného prípadu. Pokiaľ pri riešení prejudiciálnej otázky zaujme odlišné stanovisko, je takýto jeho postup, resp. z neho vyplývajúci záver arbitrárny pre jednoznačný rozpor so zákonom. V zmysle konštantnej judikatúry a riadiac sa zásadami prejudiciality a viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní, ak bola medzi stranami s konečnou platnosťou vyriešená otázka hmotnoprávneho vzťahu, súd v inom (novom) občianskom súdnom konaní nemôže posudzovať danú otázku inak, pričom je viazaný iba výrokom rozhodnutia, nie jeho odôvodnením. To znamená, že ak už raz súd právoplatne, i keď medzitimným rozsudkom v inom konaní, týkajúcom sa tých istých sporových strán, vyplývajúci z toho istého hmotnoprávneho vzťahu rozhodol, že nárok je daný, súd v inom konaní, v ktorom sa totožný nárok uplatňuje len za iné obdobie, nemá inú možnosť než zaujať rovnaké stanovisko o jeho dôvodnosti.

32. Žalovaný v podanom odvolaní tiež namietal, že je v rozpore s princípom dobrých mravov, keď súd prvej inštancie nezohľadnil, že na zhodnotení parcely (zastavaním stavbami vo vlastníctve žalovaného) sa žalobca a ani jeho právny predchodca žiadnym spôsobom nepričinil. Nemôže sa stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, ktorý žalobcovi prisúdil nárok v súvislosti s užívaním pozemku kvalitatívne a bonitne vyššej triedy ako tej, ktorá tvorila ornú pôdu, s tým, že žalobca svoj nárok v tomto smere nepreukázal a preto súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam, keďže opomenul konať v súlade s procesnými zásadami podľa § 1 až § 3 OSP a opomenul uplatniť zásady z § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

33. V zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez ďalšieho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

34. Vyššie citované ustanovenie zakotvuje všeobecne záväznú zásadu v zmysle ktorej výkon inak právom daných subjektívnych občianskych práv, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Definícia dobrých mravov nie je v právnom poriadku Slovenskej republiky nikde normatívne upravená. Vo všeobecnosti však ide o pravidlá morálneho charakteru všeobecne platné v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomné slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti takýmto pravidlám možno potom označiť za činnosť proti dobrým mravom.

35. NS SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 137/2003 uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. V rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 49/1996 NS SR vyslovil, že ust. § 3 ods. 1 pritom nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy a to aj na základe všeobecných pravidiel morálnych elementárnej slušnosti a tolerancie a morálneho charakteru konajúcich.

36. Podľa uznesenia NS SR sp.zn. 6 Cdo 173/2011 zásada spravodlivej ochrany práv vyplývajúca z § 1 OSP vyžaduje, aby občianske súdne konanie ako celok bolo spravodlivé. Spravodlivosť musí byť vždy prítomná v procese, ktorým sudca interpretuje a aplikuje právo, ako hodnotový činiteľ spoločný všetkým demokratickým právnym poriadkom. Pri zisťovaní a formulovaní odpovede súdu, čo je konkrétnym právom v prejednávanej veci, musí byť tento hodnotový činiteľ rešpektovaný v maximálnej miere. Pre nachádzanie práva je nevyhnutné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu.

37. V danom prípade, s poukazom na vyššie uvedené teoretické východiská, bolo potom potrebné prihliadnuť na všetky preukázané okolnosti konkrétneho prípadu, teda na to, že právni predchodcovia žalobcu pred mnohými rokmi v čase socialistického spoločenského systému boli nútení (aj nedobrovoľne) prenechať svoje nehnuteľnosti vtedy v podobe ornej pôdy do užívania štátu, ktorý v tom období prostredníctvom svojho štátneho podniku, bez súhlasu aj vedomia vlastníkov pozemkov, tieto zastaval priemyselnými stavbami a takto boli dlhodobo užívané bez toho, aby za užívanie bola vlastníkom poskytnutá odplata. Žalobca vstúpil do užívania daných pozemkov a stavieb na základe privatizácie zrejme v 90-tych rokoch, keď už predtým boli pozemky v spoluvlastníctve žalobcu zastavané. Žalovaný odvtedy i v rozhodnom období tieto pozemky umiestnené v priemyselnej zóne užíva na podnikateľské účely a preto je spravodlivé a etické, aby za ne hradil odplatu v súlade s užívaným stavom a s účelom ich využívania. Naopak by bolo nespravodlivé a v rozpore s dobrými mravmi, ak by za dlhodobé užívanie predmetných pozemkov za daných okolností hradil vlastníkovi odplatu zodpovedajúcu užívaniu ornej pôdy, ktorou už dané pozemky desiatky rokov v skutočnosti reálne nie sú. Preto ak si žalobca uplatňuje a súd aj vychádza z takej výšky bezdôvodného obohatenia, ktorá zodpovedá užívaniu pozemkov ako zastavanej plochy na podnikateľské účely, neuplatnil si právo a ani súd mu toto právo nepriznal v rozpore s dobrými mravmi v kolízii cit. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd pritom nepovažoval za relevantné, že žalobca sa sám nepričinil o to, že pozemky v jeho spoluvlastníctve sa zmenili z ornej pôdy na zastavanú plochu s tým, že sa tak stalo pred desiatkami rokov bez vôle a súhlasu žalobcu resp. jeho právnych predchodcov, pričom ani sám žalovaný nemal žiadnu ingerenciu na zmenu druhu pozemku, či na jeho zastavanie. (odvolací súd nemal dôvod odchyliť sa od skorších záverov vyjadrených už v skoršej veci sp. zn. 25Co/91/2016)

38. Odvolací súd je teda toho názoru, že ani v tomto smere prvoinštančný súd preskúmaným rozsudkom nepochybil. V konaní bolo nesporne preukázané a medzi stranami je aj nepochybné, že žalovaný v rozhodnom období, za ktoré žalobca požaduje vydanie bezdôvodného obohatenia, užíva sporný pozemok v priemyselnej zóne na podnikateľské účely, pričom pozemok je dlhodobo zastavaný prevádzkovými stavbami a spevnenými plochami. Reálne žalovaným užívaný pozemok, za ktorého užívanie bez právneho dôvodu žalobca požaduje odplatu, je zastavanou plochou a preto aj keď by v katastri bol dosiaľ zapísaný ako orná pôda nemožno pri určovaní výšky nájomného vychádzať formalisticky zo zapísaného druhu pozemku, ktorý je v rozpore s realitou. Znalci i súd

preto správne vychádzali z nesporne preukázaného záveru, že predmetný pozemok v skutočnosti nie je orná pôda, ale zastavaná plocha v priemyselnej zóne používaná na podnikateľské účely. V tejto súvislosti sa odvolací súd nestotožnil s námietkou žalovaného, ktorý poukázal na potrebu aplikácie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, s tým, že nevidel žiaden dôvod, pre ktorý by výkon práva žalobcu ako podielového spoluvlastníka dotknutých nehnuteľností na vydanie bezdôvodného obohatenia zodpovedajúceho reálnemu stavu a užívaniu daného pozemku malo byť v rozpore s dobrými mravmi.

39. Úspech napokon nemohla mať ani posledná námietka žalovaného založená na spochybnení výšky priznaného plnenia pre rozpor v rozsahu užívania spornej parcely, konkrétne v tej jej časti, ktorá je dnes v stave C-KN evidovaná bez vlastníka ako parc. č. 745/2, ktorú má podľa žalovaného reálne užívať v susedstve spoločnosť BPS Juh, s.r.o a táto časť E - KN parc. č. 940 má byť oddelená (na hranici s C-KN parc. č. 755/35) oplotením, čo nad rámec dôkazu z konania pred súdom prvej inštancie mal žalovaný preukázať pripojenými fotografiami, z ktorých má byť podľa neho priebeh oplotenia zrejmy a i spôsob užívania spornej plochy a to z nasledovných dôvodov.

40. Odvolací súd v súvislosti s uvedenou odvolacou argumentáciou zdôrazňuje, že základom pre sporového konanie je formulácia petitu žaloby, ktorým žalobca požaduje ochranu svojich práv. Je výlučne na ňom, aby na účely úspešného uplatnenia žalovaného nároku prezentoval konzistentné skutkové tvrdenia, ktoré zároveň podporí sumárom príslušných dôkazov. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP <.). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku sporu, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP <.). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou, v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

41. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi strany v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma ich práva a povinnosti. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo, musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu.

42. Skutočnosti a dôkazy, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, nemožno v zásade pred odvolacím súdom uplatniť (výnimky formuluje § 366 CSP <.). V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a strana môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvostupňovom konaní neboli produkované.

43. Právo strany sporu, aby vec bola prejednaná verejne a v jej prítomnosti s možnosťou vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, zaručeným čl. 48 ods. 2 Ústavy SR znamená, že súd je povinný strane poskytnúť priestor na uplatňovanie tohto práva. Uvedená požiadavka je vyjadrená aj v § 160 ods. 1 CSP <., podľa ktorého súd poskytuje stranám poučenie o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom. Osobitné prípady poučovacích povinností formuluje Civilný sporový poriadok v jednotlivých ustanoveniach s cieľom dosiahnuť špeciálny prístup v kontexte konkrétnej procesnej situácie. Je vždy na strane sporu, či náležite využije možnosti, ktoré sa jej v súdnom konaní ponúkajú. V tejto súvislosti sa žiada zdôrazniť, že nielen žalobca (o nároku) ale aj žalovaný (o jeho popretí) v rámci presunu dôkazného bremena, nesie zodpovednosť za to, že prezentuje súdu konzistentné skutkové tvrdenia podporené dôkazmi. Pokiaľ túto povinnosť daná strana nesplní, prejaví sa to v rozhodnutí vo veci samej.

44. Ak sa potom žalovaný bráni tým, že konkretizovanú časť daného pozemku reálne neužíva (námiетка opísaná v ods. 39 tohto odôvodnenia), ktorý rozsah užívania nebol sporný nielen do vznesenia tejto námietky v rámci prvoinštančného konania dňa 15.12.2019 (konanie sa vedie už od 1.7.2016) predložením znaleckého posudku č. 9/2019 vyhotoveného na objednávku žalovaného Ing. Pappovou dňa 11.2.2019, ale ani (i keď len podporne) v súvisiacom súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10C/89/2004, v ktorom sa posudzoval identický nárok, len za iné časové obdobie, bráni sa v spore námietkou, teda tvrdením skutočnosti zabraňujúcej vzniku práva, dovoľávajúc sa určitej právnej normy, čím týmto spôsobom nadobúda ohľadne ním tvrdených ďalších skutočností postavenie subjektu zaťaženej bremenom nielen tvrdenia ale aj bremenom dôkazným.

45. Žalobca na preukázanie užívania celej parcely odkazom na fotodokumentáciu v znaleckom posudku Ing. Skákala, ako aj odkazom na ďalšie znalecké posudky skôr vypracované preukazoval oplotenie areálu žalovaným ako jeden celok, vrátane namietanej časti tejto nehnuteľnosti žalovaným. K predloženému znaleckému posudku č. 9/2019 žalovaným, z ktorého má vyplývať údajné neužívanie celej parcely žalobca podotkol, že znalkyňa sa k uvedenému problému v predmetnom znaleckom posudku skutkovo vôbec nevenovala, v danom znaleckom posudku nie je vôbec predložená žiadna fotodokumentácia (ani iný dôkaz), ktorá by neužívanie namietanej časti dotknutého pozemku preukazovala.

46. Odvolací súd zaoberajúc sa týmito tvrdeniami žalovaného, ktoré vychádzajú z jeho odvolacej námietky podľa ods. 39 odôvodnenia v kontexte s predloženými listinnými dokladmi, ktoré majú namietané preukázať dospel k zhodnému záveru ako súd prvej inštancie, že tvrdenia žalovaného o neužívaní ním špecifikovanej časti parc. č. 940 týmito dôkazmi nie sú dostatočne preukázané, čím potom žalovanému nie je možné dať za pravdu, i keď nie je vylúčené, že tak v skutočnosti byť nemusí.

47. Tvrdenie a správanie sa sporových strán do vznesenia uvedenej námietky žalovaným v rámci konania (dokonca ani dlhodobo pred jeho začatím, čo nie je možné odignorovať) nesmerovalo k spornosti otázky užívania žalovaným celej parc. č. 940 o výmere 8.136 m² nachádzajúcej sa v kat. území Sládkovičovo zapísanej na LV č. XXXX žalovaným. Preto pokiaľ žalovaný pristúpil k namietaniu rozsahu užívania, bolo jeho povinnosťou nielen tvrdiť túto skutočnosť, ale ju aj nespochybniteľne preukázať, teda preukázať, že právo žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému za neoprávnené užívanie aj danej časti pozemku, v rozhodnom období, za ktoré sa nárok uplatňuje, neexistovalo. Z preloženej fotodokumentácie vyplývajúcej zo znaleckého posudku č. 9/2019 znalkyňou Ing. Pappovou sa namietaná skutočnosť vyvodit' nedá. Z fotodokumentácie, ktorá je súčasťou posudku, ani jedná fotografia nezaznamenáva ohradenie zadnej časti areálu v užívaní žalobcu. Naopak zo znaleckého posudku vyhotoveného znaleckou organizáciou FINDEX s.r.o., za ktorú posudok spracoval Ing. Skákala č. 2/2019, ktorý posudok predložil v konaní žalobca, fotodokumentácia zameraná na zdokumentovanie celého areálu navodzuje práve dojem opačný, tj. ohradenie užívaného areálu žalovaným vrátane spornej časti (geometrickým plánom vytvorenej parc. č. 745/2). Na dovtedy nesporné posúdenie danej skutočnosti potom nestačilo predložiť len kópiu znaleckého posudku č. 32/2018 na stanovenie ceny všeobecnej hodnoty nájmu za užívanie parc. registra E č. 940, zapísanej na LV č. XXXX vyhotoveného dňa 14.12.2018 znalcom Ing. Miklom, ktorý posudok zachytáva rozsah užívania len jednou fotografiou, z ktorej bez ďalšieho tvrdeného a bez predloženia aj iných dôkazov, resp. podania návrhov na ich vykonanie ešte počas prvoinštančného konania, nie je možné namietané s jednoznačnosťou potvrdiť a tým vyvrátiť dovtedy nespochybnovaný rozsah užívania celej parc. č. 940 žalovaným, navyše v období rozhodnom pre dané konanie, tj. od 29.6.2014 do 29.6.2016, k obdobiu ktorému sa daná fotodokumentácia nevzťahuje.

48. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu po vyčerpaní relevantných odvolacích dôvodov bolo potrebným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti ako aj v časti o náhrade trov konania, bez osobitnej odvolacej argumentácie, čím bol obmedzený rozsah prieskumu tejto časti rozsudku, s použitím § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

49. V odvolacom konaní bol žalobca plne úspešný a preto jemu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. Odvolací súd preto o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov

konania v plnom rozsahu 100% voči neúspešnému žalovanému. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

50. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).